

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ СЕМЕНА КУЗНЕЦЯ

"ЗАТВЕРДЖУЮ"

Заступник керівника

(проректор з науково-педагогічної роботи)

В. Є. Єрмаченко

«___» _____ 2020 року

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ РИНКУ ФІНАНСОВИХ ПОСЛУГ

Робоча програма для здобувачів

Галузь знань **07 Управління та адміністрування**
Спеціальність **072 «Фінанси, банківська справа та страхування»**
Освітній рівень **Третій (освітньо-науковий)**
Освітня програма **«Фінанси, банківська справа та страхування»**

Вид дисципліни **Вибіркова**
Мова викладання, навчання та оцінювання **Українська**

Завідувач кафедри банківської справи
і фінансових послуг

О.М.Колодізев

Харків
ХНЕУ ім. С. Кузнеця
2020

ЗАТВЕРДЖЕНО

на засіданні кафедри банківської справи і фінансових послуг
Протокол № 2 від 12.09.2019 р.

Розробники:

Внукова Н.М., д.е.н., проф., проф. кафедри банківської справи і фінансових послуг;

Ачкасова С.А., к.е.н., доц., доцент кафедри банківської справи і фінансових послуг.

**Лист оновлення та перезатвердження
робочої програми навчальної дисципліни**

Навчальний рік	Дата засідання кафедри – розробника РПНД	Номер протоколу	Підпис завідувача кафедри

1. Вступ

Анотація навчальної дисципліни

Актуальність розвитку ринку фінансових послуг суттєво посилюється, враховуючи, що Національний банк України перебирає з 1 липня 2020 року регулювання крім банків в межах закону про "спліт" певний перелік небанківських фінансових установ, тому запропонував проєкт закону "Про фінансові послуги та діяльність з надання фінансових послуг" для осучаснення підходів до загальних засад функціонування та регулювання ринків фінансових послуг. Цей документ стане першим з низки проєктів законів, які будуть підготовлені та подані до Верховної Ради для вдосконалення законодавства щодо ринків небанківських фінансових послуг (НФП). Їхнє ухвалення дасть змогу учасникам ринку отримати якісно нові правила діяльності, завдяки яким розширяться їхні можливості функціонування, окресляться подальші перспективи розвитку та покращаться регулювання і нагляд за ними. Пріоритетні вимоги НБУ будуть спрямовані на захист прав споживачів та контроль доброчесної ринкової поведінки фінансових установ, зокрема, і банків, забезпечення прозорості структури власності, наявності якісного корпоративного управління та втілення ризик-орієнтованого підходу у нагляді, пропорційного за обсягом вимог до ступеню ризиковості компаній. Зміни мають відбутися у трьох напрямках: визначенні принципів надання фінансових послуг та переліку видів фінансових послуг, а також вичерпному опису норм, які регулюють взаємодію зі споживачем; встановленні вимог до надавачів фінансових послуг, зокрема, щодо структури власності, капіталу, організації системи управління та контролю, ведення бухгалтерського обліку та звітності, передбачається розширення можливостей для учасників ринку: можливість створення саморегульованих організацій, спрощення процедури реєстрації та ліцензування, можливість в одній ліцензії поєднати право на надання цілої низки фінансових послуг; державному регулюванню та нагляду за діяльністю з надання фінансових послуг через визначення універсальних принципів нагляду та державного регулювання, порядку взаємодії та координації дій між державними регуляторами, основних норм з нагляду та інспектування.

Виходячи з цього, нагальною є необхідність удосконалення та осучаснення теоретико-методичного базису та розроблення дієвого інструментарію для визначення суттєвих змін на ринку фінансових послуг через актуалізацію завдань його розвитку.

Навчальна дисципліна «Актуальні проблеми розвитку ринку фінансових послуг» є вибірковою та вивчається згідно з навчальним планом підготовки здобувачів освітньо-наукового ступеня "доктор філософії" (спеціальність 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»).

Мета навчальної дисципліни:

Метою викладання даної навчальної дисципліни є послідовне формування фахових та наукових компетентностей у галузі ринку фінансових послуг і виявлення проблем його розвитку, опрацювання нових механізмів його регулювання в умовах трансформаційних змін та набуття вмінь щодо використання здобутих знань у практичній діяльності.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Актуальні проблеми розвитку ринку фінансових послуг» є:

визначення принципів надання фінансових послуг та переліку їх видів, а також вичерпному опису норм, які регулюють взаємодію зі споживачем;

вивчення теоретико-методологічних основ розвитку ринку фінансових послуг;

опрацювання вимог до надавачів фінансових послуг, зокрема, щодо структури власності, капіталу, організації системи управління, контролю та ін.;

ознайомлення зі змінами у державному регулюванні та нагляді за діяльністю з надання фінансових послуг на основі ризик орієнтованого підходу;
обґрунтування ролі ринку фінансових послуг у забезпеченні становлення кластерних ініціатив.

Здобувач повинен сформувати системне розуміння взаємозв'язків суб'єктів на ринку фінансових послуг та окремих спеціалізованих фінансових установ; навчитися визначати економічні передумови, проблеми розвитку ринку фінансових послуг і потреби у споживанні фінансових послуг конкретними учасниками ринку; встановити зв'язок з іншими теоретичними та прикладними навчальними дисциплінами економічного спрямування та науковими дослідженнями за цим напрямом.

Структурно-логічна схема вивчення навчальної дисципліни:

Курс	2А	
Семестр	1	
Кількість кредитів ECTS	5	
Аудиторні навчальні заняття	Лекції	20
	Практичні	20
Самостійна робота		110
Форма підсумкового контролю	Екзамен (іспит)	
Попередні навчальні дисципліни: Методологія та організація наукових досліджень, Моделювання фінансових ринків, Сучасні проблеми розвитку фінансів, банківської справи і страхування	Наступні дисципліни: Наукова складова професійної підготовки за спеціальністю	

2. Компетентності та результати навчання за дисципліною:

Компетентності	Результати навчання
Здатність розв'язувати комплексні проблеми розвитку ринку фінансових послуг і проведення дослідницько-інноваційної діяльності на базі фінансових установ	Знати: найбільш передові концептуальні та методологічні основи науково-дослідницької та професійної діяльності на ринку фінансових послуг і на межі предметних галузей економіки та менеджменту; методичні підходи до розв'язання складних завдань і проблем оцінювання діяльності фінансових установ і надання фінансових послуг, що потребує оновлення та інтеграції знань в умовах недостатньої інформації та розбіжних вимог; Уміти: розробляти та реалізовувати проекти, включаючи власні дослідження, які дають можливість переосмислити наявне та створити нове цілісне знання з фінансових послуг і професійну практику фінансових установ і розв'язувати значущі соціальні та наукові проблеми розвитку ринку фінансових послуг; ініціювати інноваційні комплексні проекти з повною автономністю під час їх реалізації.
Здатність до спілкування в діалоговому режимі з широкою науковою спільнотою та громадськістю у галузі наукової та професійної діяльності	Знати сучасні фінансові технології надання фінансових послуг на міжнародному ринку фінансових послуг; Уміти: критично аналізувати, оцінювати та синтезувати нові та складні ідеї на ринку фінансових послуг; саморозвиватися і самовдосконалюватися протягом життя, нести відповідальність за навчання інших.

3.Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Теоретико-методологічні основи та проблеми розвитку ринку фінансових послуг

Тема 1. Концептуальні та методологічні основи розвитку ринку фінансових послуг

- 1.1. Загальні підходи до розвитку ринку фінансових послуг. Його функції та інструменти. Класифікація суб'єктів ринку фінансових послуг
- 1.2. Загальне та спеціальне законодавство про ринок фінансових послуг
- 1.3. Оцінювання розвитку й управлінських впливів на розвиток ринку фінансових послуг.
- 1.4. Оцінювання впливу зовнішнього аудиту на розвиток фінансових установ.
- 1.8. Роль і значення саморегулювних організацій у розвитку ринку фінансових послуг.

Тема 2. Аналіз комплексних теоретичних, методологічних і практичних проблем у галузі ринків фінансових послуг

- 2.1. Аналіз функціонування та ризиків ринку банківських послуг. Теоретичний та практичний аспекти.
- 2.2. Проблеми забезпечення ефективного регулювання розвитку страхового ринку, зокрема, визначення проблем застосування трансфертного ціноутворення (на прикладі сфери страхування) : практичний та методологічний аспект.
- 2.3. Методологічний підхід до розвитку видів кредитування.
- 2.4. Управління розвитком фондового ринку.
- 2.5. Аналіз міжнародних стандартів із фінансового моніторингу та запобігання легалізації доходів, одержаних злочинним шляхом, та фінансуванню тероризму. Сутність нормативного регулювання та організація системи фінансового моніторингу в Україні.

Тема 3. Методи та практичний інструментарій державного регулювання розвитку ринку фінансових послуг

- 3.1. Загальні засади державного регулювання за діяльністю з надання фінансових послуг. Мета, методи та форми державного регулювання ринків фінансових послуг.
- 3.2. Державні Регулятори, їхня співпраця та координація діяльності.
- 3.3. Практичний інструментарій державного регулювання ринку фінансових послуг в Україні.
- 3.4. Авторизація та нагляд за діяльністю з надання фінансових послуг. Пруденційний нагляд.

Тема 4. Проблеми захисту прав споживачів на ринку фінансових послуг : методологічний та практичний аспекти

- 4.1. Європейські вимоги до забезпечення прав клієнтів фінансових установ. Адаптація чинного законодавства України до законодавства ЄС в частині регулювання сфери захисту прав споживачів фінансових послуг.
- 4.2. Захисники прав споживачів фінансових послуг.
- 4.3. Посилення норм законодавства щодо розкриття інформації для окремих видів фінансових установ. Право клієнта на інформацію.

4.4. Забезпечення збереження інформації про надання фінансової послуги.

4.5. Відповідальність за порушення прав споживачів фінансових послуг.

Тема 5. Концепція розвитку ринку фінансових послуг із застосуванням кластерного механізму

5.1. Доцільність створення фінансового кластера за логікою створення цінності.

5.2. Концепція формування фінансових кластерних ініціатив на основі принципу фідуціарності.

5.3. Упровадження бізнес-мереж для підвищення ефективності розвитку підприємництва із забезпеченням інноваційного та конкурентоспроможного розвитку територій.

5.4. Основні проблеми та перспективи розвитку ринку фінансових послуг у забезпеченні логістики.

5.5. Формування обслуговуючої ролі фінансових установ у формуванні кластерів в єврорегіональному просторі.

5.6. Підходи до проектування створення фінансового кластера за участі страхової компанії або іншої фінансової установи.

Змістовий модуль 2. Забезпечення розвитку діяльності надавачів фінансових та супровідних послуг

Тема 7. Актуальні проблеми надання фінансових послуг

7.1. Діяльність з надання фінансових послуг.

7.2. Вимоги до надавачів фінансових послуг.

7.3. Умови створення фінансових установ. Організація діяльності фінансових установ. Ліцензування фінансових установ.

7.4. Відокремлені підрозділи та дочірні установи надавачів фінансових послуг.

7.5. Вимоги до фінансових груп та їх учасників.

7.6. Проблеми правдивості реклами надання фінансових послуг.

Тема 8. Проблеми забезпечення фінансової спроможності надавачів фінансових послуг

8.1. Зміни вимог законодавства до власності надавачів фінансових послуг.

8.2. Вимоги до капіталу особи, яка має намір здійснювати діяльність з надання фінансових послуг.

8.3. Організація і належне функціонування надавачами фінансових послуг систем корпоративного управління та внутрішнього контролю.

8.4. Зміни вимог до обліку та фінансової звітності фінансових установ за міжнародними стандартами.

Тема 9. Актуальні проблеми надання на ринку фінансових послуг супровідних та посередницьких послуг

9.1. Реєстраційні особливості надання супровідних послуг.

9.2. Діяльність з надання посередницьких послуг на ринку фінансових послуг.

9.3. Особливості діяльності посередників: брокерів та агентів.

9.4. Аутсорсинг та аутстафінг.

9.5. Відповідальність та інформаційне супроводження надання посередницьких послуг.

10. Особливості об'єднань на ринку фінансових послуг

10.1. Об'єднання учасників ринку фінансових послуг. Порядок створення, правовий статус і правовий режим функціонування та припинення. Нагляд з боку Регулятора.

10.2. Діяльність саморегулювних організацій (СРО) учасників ринку фінансових послуг. Порядок надання статусу СРО та його позбавлення.

10.3. Повноваження об'єднання учасників ринку фінансових послуг та СРО.

10.4. Впровадження ефективних механізмів розв'язання спорів, пов'язаних з діяльністю членів об'єднання учасників ринку фінансових послуг. Фінансова медіація.

4. Порядок оцінювання результатів навчання

Система оцінювання сформованих компетентностей у здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії враховує види занять, які згідно з програмою навчальної дисципліни передбачають лекційні та практичні заняття, а також виконання самостійної роботи. Оцінювання їх сформованих компетентностей за навчальною дисципліною «Актуальні проблеми розвитку ринку фінансових послуг» проводиться у формі іспиту відповідно до графіку навчального процесу

Відповідно до Тимчасового положення "Про порядок оцінювання результатів навчання студентів за накопичувальною бально-рейтинговою системою" ХНЕУ ім. С. Кузнеця, контрольні заходи включають:

поточний контроль, що здійснюється протягом семестру під час проведення лекційних і практичних занять, виконання завдань самостійної роботи і оцінюється сумою набраних балів (максимальна сума – 60 балів; мінімальна сума, що дозволяє здобувачу скласти іспит, – 35 балів);

підсумковий/семестровий контроль, що проводиться у формі семестрового екзамену (1 семестр 2 курсу), відповідно до графіку навчального процесу.

Поточний контроль з даної навчальної дисципліни проводиться в таких формах:

- активна робота на лекційних заняттях;
- активна участь у виконанні практичних завдань;
- підготовка аналітичного звіту та захист завдань самостійної роботи;
- проведення поточного тестування;
- проведення поточної контрольної роботи;
- експрес-опитування та інші сучасні форми комунікацій.

Підсумковий/семестровий контроль проводиться у формі семестрового іспиту, який є формою оцінки підсумкового засвоєння здобувачами теоретичної та практичної складової з даної навчальної дисципліни, що проводиться як контрольний захід.

Порядок проведення поточного оцінювання знань здобувачів. Оцінювання набутих компетентностей здобувача під час лекційних і практичних занять та виконання індивідуального завдання проводиться за такими критеріями:

- розуміння, ступінь засвоєння теорії та методології проблем, що розглядаються;
- ступінь засвоєння фактичного матеріалу навчальної дисципліни;
- ознайомлення з нормативною базою та рекомендованою літературою, а також із сучасною міжнародною літературою з питань, що розглядаються;
- вміння поєднувати теорію з практикою та темою дисертаційного дослідження при розгляді виробничих ситуацій, розв'язанні задач, проведенні розрахунків у процесі виконання індивідуальних завдань та завдань, винесених на розгляд в аудиторії;
- логіка, структура, стиль викладу результатів дослідження в письмових роботах і при виступах в аудиторії, вміння обґрунтовувати свою позицію, здійснювати узагальнення інформації та робити висновки;
- математична достовірність виконання аналітичного звіту та індивідуального

завдання.

Максимально можливий бал за конкретним завданням ставиться за умови відповідності індивідуального завдання здобувача або його усної відповіді всім зазначеним критеріям. Відсутність тієї або іншої складової знижує кількість балів. При оцінюванні індивідуальних завдань враховується якість, самостійність та своєчасність здачі виконаних завдань викладачу згідно з графіком навчального процесу. Поточний контроль проводиться декілька разів за семестр відповідно до технологічної карти.

Поточні контрольні роботи можуть проводитися декілька разів за семестр та включають практичні завдання різного рівня складності відповідно до тем змістового модуля.

Загальними критеріями, за якими здійснюється оцінювання позааудиторної самостійної роботи здобувачів, є: глибина і міцність знань, рівень мислення, вміння систематизувати знання за окремими темами, вміння робити обґрунтовані висновки, володіння категорійним апаратом, навички і прийоми виконання практичних завдань, вміння знаходити необхідну інформацію, здійснювати її систематизацію та обробку, самореалізація на лекційних та практичних заняттях.

Критеріями оцінювання індивідуальних завдань є:

- здатність проводити критичну та незалежну оцінку певних проблемних питань;
- вміння пояснювати альтернативні погляди та наявність власної точки зору, позиції на певне проблемне питання;
- застосування аналітичних та економіко-математичних підходів, використання методів порівняння, узагальнення понять та явищ;
- якість і чіткість викладення результатів дослідження ;
- логіка, структуризація та обґрунтованість висновків щодо конкретної проблеми;
- самостійність виконання роботи;
- стилістика та грамотність подачі матеріалу;
- оформлення роботи.

Порядок підсумкового контролю з навчальної дисципліни. Підсумковий контроль знань та компетентностей здобувачів з навчальної дисципліни здійснюється на підставі проведення семестрового екзамену (1 семестр 2 курсу). Екзаменаційний білет охоплює програму навчальної дисципліни і передбачає визначення рівня опанування здобувачами визначеними компетентностями.

Завданням екзамену є перевірка розуміння здобувачем програмного матеріалу в цілому, логіки та взаємозв'язків між окремими розділами, здатності творчого використання накопичених знань, зокрема, при виконанні дисертаційного дослідження, вміння формулювати своє ставлення до певної проблеми навчальної дисципліни тощо. В умовах реалізації компетентнісного підходу екзамен оцінює рівень засвоєння здобувачем компетентностей, що передбачені кваліфікаційними вимогами. Кожен екзаменаційний білет складається із тієї кількості завдань, які передбачають вирішення типових професійних завдань фахівця відповідно до НРК та дозволяють діагностувати рівень теоретичної підготовки здобувача і рівень його загальної компетентності з навчальної дисципліни.

Здобувач **не може бути допущений** до складання екзамену, якщо кількість балів, одержаних за результатами перевірки успішності під час поточного контролю відповідно до змістового модуля впродовж семестру, в сумі не досягла 35 балів. Після екзаменаційної сесії здобувач має право на ліквідацію академічної заборгованості і у встановлений термін добирає необхідні бали і складає екзамен.

Здобувача слід **вважати атестованим**, якщо сума балів, одержаних за результатами підсумкової/семестрової перевірки успішності, дорівнює або перевищує 60. Результат семестрового екзамену оцінюється в балах (максимальна кількість – 40 балів, мінімальна кількість, що зараховується, – 25 балів) і проставляється у відповідній графі екзаменаційної *"Відомості обліку успішності"*. Підсумкова оцінка з навчальної

дисципліни розраховується з урахуванням балів, отриманих під час екзамену, та балів, отриманих під час поточного контролю за накопичувальною системою, і складає не більше 100 балів.

Розподіл балів підсумкового та поточного контролю за темами

Теми змістового модуля		Лекції	Практичні	Аналітичні звіти	Індивідуальне завдання	Усього
Змістовий модуль 1. Теоретико-методологічні основи та проблеми розвитку ринку фінансових послуг	<i>Тема 1</i>	1	2			3
	<i>Тема 2</i>	1			5	6
	<i>Тема 3</i>	1	2			3
	<i>Теми 4</i>	1			5	6
	<i>Теми 5</i>	1	2			3
					10	
Змістовий модуль 2. Забезпечення розвитку діяльності надавачів фінансових та супровідних послуг	<i>Тема 6</i>	1			5	6
	<i>Тема 7</i>	1	2			3
	<i>Тема 8</i>	1			5	6
	<i>Тема 9</i>	1	2			3
	<i>Тема 10</i>	1				1
					10	
Сумарна кількість балів поточного контролю		10	10	20	20	60
Екзамен						40
Підсумкова оцінка (разом)						100

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ЄКТС	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	Відмінно	Зараховано
82 – 89	B	Добре	
74 – 81	C		
64 – 73	D	Задовільно	
60 – 63	E		
35 – 59	FX	Незадовільно	Незараховано

5.Рекомендована література

5.1. Основна

1. Бачо Р. Й. Ринки небанківських фінансових послуг: регулювання розвитку (інституційні та аналітичні аспекти): монографія / Р. Й. Бачо. – Ужгород: Вид-во ТОВ «РІК-У», 2016. – 448 с.
2. Внукова Н. М. Фінансові аспекти ломбардної діяльності : монографія / Н. М. Внукова. – Харків. : ТО «Ексклюзив», 2013. – 150 с.
3. Організація забезпечення створення фінансових кластерів транскордонного співробітництва : монографія / Н. М. Внукова, С. А. Ачкасова, В. І. Лямець [та ін.]; наук. ред. та кер. кол. авт. д-р екон. наук, проф. Н. М Внукова. – Львів : Інститут регіональних досліджень НАН Ук-раїни, 2011. – 104 с.
4. Реформування ринків фінансових послуг в умовах інтеграції до європейського фінансового простору: монографія / наук. ред. канд. екон. наук Р. Пукала і д-р екон. наук, проф. Н. М. Внукова. – Харків: ТО «Ексклюзив», 2016. – 166 с.
5. Розвиток ринків фінансових послуг в умовах європейської інтеграції : монографія / Н. М. Внукова, Ж. О. Андрійченко, С. А. Ачкасова [та ін.]; наук. ред. та кер. кол. авт. д-р екон. наук, проф. Н. М. Внукова. – Харків : ТО «Ексклюзив», 2014. – 217 с.
6. Розвиток системи управління ризиками ринків фінансових послуг : монографія / Н. М. Внукова, Ж. О. Андрійченко, С. А. Ачкасова[та ін.]; наук. ред. та кер. кол. авт. д-р екон. наук, проф. Н. М. Внукова. – Харків. : Ексклюзив, 2014. – 190 с.
7. Транскордонні фінансові кластери у забезпеченні експортно-імпортних операцій : монографія / Н. М. Внукова, С. А. Ачкасова [та ін.]; наук. ред. та кер. кол. авт. д-р екон. наук, проф. Н. М. Внукова. – Харків : Ексклюзив, 2012. – 200 с.
8. Управління розвитком ринків фінансових послуг : монографія / Н. М. Внукова, Ж. О. Андрійченко, С. А. Ачкасова [та ін.]; Наук. ред. та кер. кол. авт. д-р екон. наук, проф. Н. М. Внукова. – Харків : АдвА®, 2009. – 196 с.
9. Фінансові послуги у становленні кластерних ініціатив євро регіону : монографія / Н. М. Внукова, А. В. Воронін, Н. І. Притула [та ін.]; за заг. ред. д-р. екон. наук, професора Н. М Внукової. – Харків : ХНЕУ, 2011. – 228 с.

5.2. Додаткова

10. Азаренкова Г. М. Вплив показників економічного розвитку на фінансові потоки ринку корпоративних облігацій / Г. М. Азаренкова, М. В. Іванова // Фінанси України. – 2013. – № 10. – С. 65 – 74
11. Ачкасова С. А. Визначення сутності та факторів впливу на платоспроможність страхової компанії / С. А. Ачкасова, Є. Г. Мардоян // Фінансовий простір. – 2017. – № 2 (26). – С. 7-11.
12. Білорус О. Г. Фінансова глобалізація: парадигмальні зрушення й ризики / О. Г. Білоус, О. В. Гаврилюк // Фінанси України – 2013. – № 7. – С. 7 - 17
13. Бобров Є. А. Роль та місце ринку фінансових послуг у структурі фінансового ринку / Є. А. Бобров // Фінанси України. – 2011. – № 4. – С. 88 – 94.
14. Внукова Н. М. Адаптація вимог Solvency II до умов функціонування страхового ринку України / Н. М. Внукова, С. А. Ачкасова, І. В. Скорик // Фінанси України. – 2013. – № 9. – 2013. – С. 76 – 82.
15. Внукова Н. М. Фінансовий моніторинг : навч. посіб./ Н. М. Внукова, Ж. О. Андрійченко / ХНЕУ ім. С. Кузнеця – Харків. : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2013. – 203 с.
16. Гораль Л. Т. Аналітична оцінка інноваційної діяльності фінансових установ на ринку фінансових послуг / Л. Т. Гораль, З. А. Мацук // Фінанси України. – 2015. – № 6. – С. 72 – 82.

17. Дацко Л. І. Економічна безпека держави в контексті глобалізації банківського бізнесу / Л. І. Дацко, А. І. Мокій, М. Ю. Марченко // *Фінанси України*. – 2013. – № 10. – С. 95 – 109.
18. Іршак О. С. Макроекономічне прогнозування розвитку банківської діяльності та його види / О. С. Іршак // *Економіка. Фінанси. Право*. – 2015. – № 9. – С. 7-10.
19. Липчук В.В. Фінансовий стрес як економічне явище / В. В. Липчук, В. М. Ковалів // *Фінанси України*. – 2015. – № 3. – С. 76–87.
20. Литвин М. В. Індексний метод визначення адаптивності банківської системи до глобалізаційних вимог / М. В. Литвин // *Економіка. Фінанси. Право*. – 2011. – № 2. – С. 25–29.
21. Лямець В. І. Концептуальні основи побудови стратегії кластера / В. І. Лямець, О. А. Ягольницький // *Економіка розвитку*. – 2010. – №4 (56). – С. 44-46.
22. Маслова С. О. Ринок фінансових послуг : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закладів / С. О. Маслова, О. А. Опалов. – Київ. : Кондор, 2006. – 190 с.
23. Мірошниченко Г. О. Напрями розвитку механізму стабілізації банківської системи в умовах невизначеності / Г. О. Мірошниченко// *Актуальні проблеми економіки*. – 2013. – № 9. – С. 182–189.
24. Науменкова С. В. Підвищення доступності фінансових послуг: актуальні питання регуляторної практики / С. В. Науменкова // *Фінанси України*. – 2013. – № 10. – С. 20–33.
25. Силантьєв С. О. Розвиток законодавства щодо врегулювання позабіржевого ринку похідних фінансових інструментів / С. О. Силантьєв// *Актуальні проблеми економіки*. – 2013. – № 9. – С. 190–199.
26. Соркін І. В. Альтернативні механізми врегулювання спорів у сфері фінансових послуг: світовий досвід та реалії України / І. В. Соркін// *Фінанси України*. – 2013. – № 10. – С. 7–19.
27. Страхування: теорія та практика : навч. посіб. / Н. М. Внукова, Л. В. Временко, В. І. Успенко [та ін.]; за ред. – 2-ге вид.. – Харків. : Бурун Книга, 2009. – 655 с.
28. Харченко В. Міжнародний досвід формування інформаційно-фінансового простору / В. Харченко // *Вісник НБУ*. – 2014. – № 3. – С. 38–42.
29. Шаров О. Перспективи створення країнами ЄС банківського союзу / О. Шаров // *Вісник НБУ*. – 2015. – № 2. – С. 34 – 43.
30. Ящук В. В. Ринки фінансових послуг як складова системи економічного розвитку / В. В. Ящук // *Фінанси України*. – 2011. – №1. – С. 115–121.
31. Achkasova S. Developing the methodical approach to assessing the financial security of insurance market / S. Achkasova // *Financial and credit activity: problems of theory and practice*. – 2017. – Vol. 1. – № 22. – PP. 70-78.
32. Pukala R. Identification of the priority of instruments of regulatory impact on the development of insurance in the framework for international requirements / R. Pukala, N. Vnukova, S. Achkasova // *Rozprawy ubezpieczeniowe. Konsument na rynku usług finansowych Journal of Insurance, Financial Markets and Consumer Protection*. – 2017. – 23(1/2017). – PP. 28-40.
33. Pukala R. Improvement of the methodology for assessing the capital adequacy to cover the reinsurance default risk / R. Pukala, N. Vnukova, S. Achkasova, V. Smoliak // *Economic Annals-XXI*. – 2017. – № 165(5-6). – PP. 152-156.

5.3. Інформаційні ресурси

34. Внукова Н. М. Ринок фінансових послуг : підручник / Н. М. Внукова, С. А. Ачкасова. ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2016 [Електронне мультимедійне інтерактивне видання комбінованого використання (249 Мб)]. – Харків : Назва з тит. екрана.
35. Державний комітет статистики України [Електронний ресурс] / Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua>

36. Директива 2009/138/EC Solvency II Європейського Парламенту та Ради від 25 листопада 2009 року. – Режим доступу : <http://www.dfp.gov.ua/746.html>.
37. Комітет економічних реформ [Електронний ресурс] / Режим доступу: <http://www.president.gov.ua>
38. Комплексна програма розвитку фінансового сектору України до 2020 року : Постанова Правління Національного банку України від 18.06. 2015 року № 391. – Режим доступу : <http://www.bank.gov.ua/doccatalog/-document?id=18563297>.
39. Концепція захисту прав споживачів небанківських фінансових послуг в Україні : Розпорядження Кабінету Міністрів України від 03.09.2009р. № 1026-р. – Режим доступу : <http://www.dfp.gov.ua/1155.html>.
40. Ліга Бізнес-Інформ [Електронний ресурс] / Режим доступу: <http://www.liga.net>
41. Національне агентство України з питань розвитку та європейської інтеграції [Електронний ресурс] / Режим доступу:<http://www.investing.org.ua/ua/default/491>
42. Національний інститут стратегічних досліджень [Електронний ресурс] / Режим доступу: <http://www.niss.gov.ua>
43. Нормативні акти України [Електронний ресурс] / Режим доступу: <http://www.nau.kiev.ua>
44. Офіційний сайт Верховної Ради України [Електронний ресурс] / Режим доступу: <http://www.rada.gov.ua>
45. Офіційний сайт Державної служби фінансового моніторингу України . – Режим доступу : www.sdfm.gov.ua/.
46. Офіційний сайт Національного банку України [Електронний ресурс] / Режим доступу: <http://www.bank.gov.ua>
47. Офіційний сайт Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку України. – Режим доступу : www.nssmc.gov.ua/.
48. Офіційний сайт Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг України. – Режим доступу : <http://www.nfp.gov.ua>.
49. Право. Україна [Електронний ресурс] / Режим доступу: <http://www.legal.com.ua>
50. Про затвердження змін до Ліцензійних умов провадження діяльності із залучення коштів установників управління майном для фінансування об'єктів будівництва та/або здійснення операцій з нерухомістю : Розпорядження Державної комісії з регулювання ринків фінансових послуг України від 03.06.2010 р. № 454. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0454-10/print1410515213875485>.
51. Про затвердження Положення про порядок надання фінансових послуг ломбардами : Затверджене Розпорядження Державної комісії з регулювання ринків фінансових послуг України від 26.04.2005 р. № 3981. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0565-05>.
52. Про захист прав споживачів : Закон України № 1023-XII від 12.05.1991 р. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/-laws/show/1023-12>.
53. Про інститути спільного інвестування (пайові та корпоративні інвестиційні фонди) : Закон України № 2299-III від 15.03.2001 р. – Режим доступу : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2299-14>.
54. Про міжнародний факторинг : Конвенція УНІДРУА від 28.05.1988 р. – Режим доступу : http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/-995_210.
55. Про Національний банк України : Закон України № 679-XIV від 20.05.2000 р. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/-679-14>
56. Про порядок формування та використання банками України резервів для відшкодування можливих втрат за активними банківськими операціями : Постанова Правління Національного банку України від 25.01.2012 р. № 23. – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/-laws/show/z0231-12>.
57. Про страхування : Закон України від 07.03.1996 №85/96-ВР. – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/85/96-%D0%B2%-D1%80>

58. Про схвалення Концепції запровадження пруденційного нагляду за діяльністю професійних учасників фондового ринку : Розпорядження Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку України від 24.04.2012 р. № 553. – Режим доступу : <http://www.licasoft.com.ua/-index.php/component/lica/?href=0&view=text&base=1&id=659396&menu=824279>.
59. Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг : Закон України № 2664–III від 12.07.2001 р. (зі змінами та доповненнями). – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/-laws/show/2664-14>.
60. Про фінансово-кредитні механізми і управління майном при будівництві житла та операціях з нерухомістю : Закон України № 978-IV від 19.06.2003 р.. – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua>.
61. Стратегія реформування системи захисту прав споживачів на ринках фінансових послуг на 2012-2017 р. : Розпорядженням Кабінету Міністрів України від 13.10.2012 р. №867-р. – Режим доступу : www.rada.gov.ua.
62. Українське право [Електронний ресурс] / Режим доступу: <http://www.ukrpravo.com>
63. Урядовий портал [Електронний ресурс] / <http://www.kmu.gov.ua>
64. Basel III: A global regulatory framework for more resilient banks and banking systems - revised version June 2011. – Режим доступу : <http://www.bis.org/publ/bcbs189.pdf>.
65. Basel III: International framework for liquidity risk measurement, standards and monitoring, BCBS, Dec 2010 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.bis.org/publ/bcbs165.pdf>.